

Motion om jämställd och jämlik snöröjning och sandning

Linköpings kommun är en bra cykelkommun – tvåa i världen enligt ”Winter Cycling Congress” 2013 – men när blir Linköping världsetta i framkomlighet för fotgängare?

Att gå till fots är en bra daglig motion som en del kan välja, men för många är att gå det enda alternativet som finns för att förflytta sig till sitt mål, hela vägen eller den del av sträckan där kollektivtrafik inte finns. För bilägare ligger det nära till hands att ta fram bilnyckeln när det känns motigt att lita till fötterna. Nästan hälften av bilresorna i Linköpings kommun är kortare än fem kilometer.

Vintertid är snö och halka besvärliga hinder för många gångtrafikanter. För den person som har rullator som stöd, drar en barnvagn eller behöver en ”dra-maten” för att orka ta hem inköpen från affären blir 5–10 cm blöt snö ett rejält hinder. Även små mängder av snö som inte snabbt röjs bort blir till is på gångbanor och trottoarer. Rullstols- eller permobilburna kommer inte över de snö- och isvallar som blir liggande intill och på trottoarer och vid övergångsställen. Och den skolväg som krympt på bredden därför att trottoaren inte plogas, eller den trottoarlösa vägbanan (vanliga i små tätorter) som blir allt smalare av snö som plogats ut i den frizon som är fotgängarens – hur säker känns den vägen?

VTI visar i en rapport (VTI Rapport 735) att samhällets kostnader för skador som drabbat fotgängare vid snö/isväglag är långt större än kostnaden för vinterväghållning. Att satsa på en bra snöröjning och halkbekämpning är alltså totalt sett en besparing. Kvinnor drabbas i högre utsträckning än män av halkolyckor som är så allvarliga att man behöver sjukvård. Den vanligaste skadan bland dem som sökt upp en akutmottagning efter en halkolycka är en fraktur, enligt statistik som redovisas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB; faktablad daterat 2013-12-11). Olyckan sker ofta i närheten av bostaden, på gångvägar och trottoarer.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har i sin satsning på åtgärder för jämställdhet lyft fram jämställd snöröjning som en konkret åtgärd.

Vi menar att snöröjning och sandning har såväl jämställdhets- som jämlikhetsaspekter. Kvinnor går och använder kollektivtrafik oftare än män; män tar oftare bilen till jobbet. Småbarn ska lämnas i förskolan, de större barnen ska gå till skolan i alla väder; gamla invånarens möjlighet att ta en promenad ska inte inskränkas av att utrymmet där man går är fullt av snö och is.

Linköpingskommun har tagit fram kriterier för snöröjning (2013-10-18), men de behöver bli skarpare. Tidsgränsen för ”efterarbete” som bl.a. avser bortforsling avsnövallar innebär till exempel att en busshållplats som är handikappanpassad ska vara framkomlig senast 24 timmar efter snöfall. För en vanlig hållplats är gränsen 48 timmar. I de allra flesta fall är en fastighetsägare ansvarig för att trottoarer skottas och sandas, enligt de lokala renhållningsföreskrifterna. Här finns inga tydliga tidsgränser angivna, bara ”skyndsamt”, som i praktiken är ett mycket töjbart begrepp.

Vi yrkar

- att kommunens kriterier för snöröjning (plogning, efterarbeten, halkbekämpning) revideras på så sätt att såväl jämställdhets- som jämlikhetsaspekter tydligt beaktas. Framkomlighet för gående, cyklister och kollektivtrafikresenärer ska prioriteras.
- att den lokala renhållningsföreskriften revideras på så sätt att det sätts tydliga tidsgränser för när snöröjning etc. ska vara avklarad på trottoarer i stadskärnan.

Linköping den 3 februari 2014

Eva Lindblad
Vänsterpartiet

Ulla Nilsson
Vänsterpartiet

